

Şuşa şəhəri
Şinin 270 illiyi
ilə əlaqədar Azərbaycan
Respublikasının
Prezidenti İlham Əliyev
vin Sərəncamı ilə elan
edilən "Şuşa ili"ndə keçirilən
V "Xaribülbül" Beynəlxalq
Folklor Festivalı tarixə
düşdü. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən
nümayəndələrin də qatıldığı musiqi festivalı Şuşanın
möhtəşəm zəfər simfoniyasının
uvertürasına çevrildi. Məşhur xanəndə,
mahir muğam ifaçısı Seyid Şuşinski
nin yüzillik yubileyi Şuşanın keçirilən
növbəti ənənəvi Festival 2783
şəhidimizin ruhundan doğan zəfər nəğməsi
kimi Cıdır düzündə yenidən səsləndi,
Xankəndi səmasında havalandı, ölkə başçısının
"Qarabağ Azərbaycandır!" nidasının
əks-sədası kimi bütün dünyaya yayıldı.

"Bundan sonra bu diyara Azərbaycan dili hakim olacaq, necə ki, tarixdə belə olub. Şuşa məscidində azan səsi, Cıdır düzündə muğam səsi, Vaqifin məqbərəsi önündə şeirlər səslənir. Bax, budur reallıq. Bunu biz əldə etdik". Ölkə başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin bu sözləri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində Mədəniyyət Nazirliyi, Heydər Əliyev Fondu və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğunun təşkilatçılığı ilə təşkil olunan V "Xaribülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalının zəfər nidası oldu.

V "Xaribülbül" festivalı çoxrəngli, zəngin Azərbaycan musiqisinin al-əlvan çalənginə çevrildi. Müxtəlif ahəng, müxtəlif dil, müxtəlif avaz... hər ifadan sonra alqış sədaları dalğa-dalğa yayılaraq Şuşa dağlarını başına götürdü. Ayri-ayrı dillərdə səslənən nəğmələrə bütün festival iştirakçıları qoşuldu, çünki ürəklər bir oxuyur, ürəklər bir nəğmənin - Qarabağ nəğməsinin ahəngi ilə döyünürdü. "Xaribülbül" festivalının maraqlı bir tarixi var, xeyirxah bir niyyət-dən qaynaqlanır. Məşhur xanəndə, görkəmli muğam ustası Seyid Şuşinski nin 100 illik yubileyi münasibətilə ilk dəfə 1989-cu ildə keçirilib. Vaxtı da gözəl düşünüldü, Xaribülbülün çiçəkləmə dövrünə təsadüf edir. İlk festivalın qədəmi uğurlu oldu. Bu folklor bayramına keçmiş ittifaqın müxtəlif ölkələrindən - Litva, Belarus, Qırğızstan, Qazaxıstan və Rusiyanın Başqırdıstan vilayətindən musiqi qrupları qatıldı. Festival meridianlarının belə genişliyi musiqi bayramına beynəlxalq status verilməsini zərurətə çevirdi. Və bu mötəbər tədbirin ənənəvi keçirilməsi qərarlaşdırıldı. Çox təəssüf ki, bu istəyin üzərinə Qarabağ müharibəsi kölgə saldı. Erməni faşizmi torpaq iddiasına düşdü, müharibə alov seli kimi gəldi. Lakin mərmə, top-tüfəng vahiməsi musiqi səsinə susdura bilmədi. 1990-cı ildə ermənilərin Qarabağa hücumu Şuşada da ağır vəziyyət yaratdı. Hər an

"XARIBÜLBÜL" FESTİVALI QARABAĞ HƏQİQƏTİNİN TƏNTƏNƏSİ, BEYNƏLXALQ TƏSDİQİ OLDU

təhlükəli, hər gün ölüm-qan qoxulu idi. Bizim haqq işimizə qəsd, Qarabağ həqiqətlərinə kölgə salmaq xəyanəti, müharibə ab-havası nə qədər təhlükəli olsa da "Xaribülbül"ü susdurmağa gücü çatmadı, II festivalın təşkilinə mane ola bilmədi. Xalqımızın doğma torpağa bağlılığı, milli mənlilik qururu hər cür qorxu-qadadan üstün oldu. Beynəlxalq festival keçirildi. Dəyişən yalnız məkan oldu, yəni Qarabağ ünvanını xalq qoruyub saxladı. Əsas konsertlər Ağdamda təşkil olundu, bir sıra tədbirlər Bərdə və Ağcabədidə baş tutdu. Festivalın kütləvililiyi və beynəlxalq miqyası ölkə sərhədlərinin hüdudlarını aşdı. Qədim Qarabağ torpağı Türkiyə, İsrail, Niderland, Almaniya folklor qruplarına qucaq açdı. Azərbaycan torpağından havalanan beynəlmiləl musiqi sədası bütün dünyaya yayıldı.

Müxtəlif ölkələrin incəsənət ustalarının "Xaribülbül" festivalına artan marağı və iştirakı musiqi bayramına beynəlxalq status verilməsi zərurəti yaratdı. Heç təsadüfi deyildir ki, ikinci festivalda dünyanın müxtəlif ölkələrindən ümumilikdə 170-dən artıq nümayəndənin qatılmağı da bunun bariz nümunəsi idi.

Müharibə, top-tüfəng səsi, barıt qoxusu III "Xaribülbül" festivalının keçirilməsinə də mane ola bilmədi. Ümumiyyətlə, II və III "Xaribülbül" festivallarının yekun konsertlərinin Bakıda Heydər Əliyev Sarayında keçirilməsi də müharibə təhlükəsi ilə bağlı idi.

Xalqın qələbə əzmi, mübariz ruhu, doğma torpağa qovuşmaq ehtirası növbəti festivalın təşkilini də zərurətə çevirdi. Dördüncü festival 1992-ci ilin may ayının 15-də başlanmaqla qorara alındı. Xalqımız bu festivalla həm də Qarabağ həqiqətlərini, haqq işimizi musiqi qədrinə gətirdi. Festival 1992-ci ilin may ayının 15-də başlamalı idi. Musiqi bayramında qinin dili ilə dünyaya daha möhtəşəmlikə bəyan etmək istəyirdi. Ona görə də ciddi hazırlıqlar görüldü. Festival 1992-ci ilin may ayının 15-də başlamalı idi. Musiqi bayramında dünyanın 30-dan artıq ölkəsindən 500 nəfər incəsənət ustasının iştirakı gözlənilirdi. Lakin müharibə alov seli kimi gəldi, məkanla bağlı bütün planları alt-üst etdi. Mayın 8-də Şuşa-Şuşanın erməni işğalına məruz qalması möhtəşəm hazırlıq işlərinin son nəticələrini görməyə imkan vermədi. "Xaribülbül" Şuşada "oxumadı", amma susmadı da, çox qısa müddətdə yəni Qarabağ torpağından, Ağdamın İmarət kompleksindən havalandı.

Nəhayət, illərin intizarına son qoyuldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2020-ci il noyabr ayının 8-də Azərbaycan xalqına müraciətin-

də Şuşa şəhərinin erməni işğalından azad edildiyini bəyan etdi. Bu möhtəşəm qələbə "Xaribülbül" festivalını yənidən doğma məkana qaytardı. Dövlət başçısının 2021-ci il tarixli Sərəncamı ilə Şuşa şəhəri ölkənin mədəniyyət paytaxtı elan edildi və "Xaribülbül" festivalı bərpa olundu. 2021-ci il mayın 12-si və 13-də Şuşada IV "Xaribülbül" festivalı təşkil edildi.

Növbəti "Xaribülbül" Festivalı musiqi tariximizə daha möhtəşəm səhifə kimi yazıldı. 2022-ci il may ayının 12-14-də Şuşa şəhərində V Beynəlxalq Folklor Festivalı keçirildi.

Açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva, mədəniyyət, incəsənət xadimləri, xarici qonaqlar iştirak etdilər. Azadlıq müharibəsinin qələbə rəmzi, şəhidlərin xatirəsinin və Azərbaycan ordusunun zəfər simvolu olan Xaribülbül Ali Baş Komandanın, Birinci vitse-prezidentin və iştirakçıların yaxasını bəzəyirdi. Bu da təsadüfi deyil, Xaribülbülün əzəməti, məğrurluğu, haqsızlığa qarşı əyilməz duruşu onu sözün əsl mənasında festivalın qələbə simvoluna çevirdi.

Türkiyə, Gürcüstan musiqiçilərinin, Pakistan rəqs qrupunun, Özbəkistan rəqs ansamblının, Bolqarıstanın, Tunisin musiqi kompozisiyaları və digər çıxışlar "Qarabağ Azərbaycandır!" nidasının beynəlxalq təsdiqi kimi səsləndi. Ümumiyyətlə, festivalda 10 xarici ölkədən müxtəlif folklor üslubunda çıxış edən musiqiçilər, rəqs kollektivləri iştirak etdilər.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin səsi dalğa-dalğa bütün Şuşaya yayıldı, qayalarda əks-səda verdi: "Biz Azərbaycan torpağının bir qatısını da heç kimə verməyəcəyik". Ayaqüstü sürəkli alqışlar yaddaşlarda daim yaşayan, bütün mənalı həyatını xalqa xidmətə həsr edən bu dahi səs sahibinə ehtiramın ifadəsi idi.

Ənənəvi V "Xaribülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalı Azərbaycan tarixinin Qarabağ salnaməsinə parlaq səhifə kimi yazıldı. Hər yeni il bu salnaməni daha da zənginləşdirəcək. "Biz bu gözəl ənənəni bərpa etdik və bundan sonra "Xaribülbül" festivalı Şuşada hər il keçiriləcək", - ölkə başçısının tapşırığı belədir.

"Xaribülbül" festivalı xalqımızın tarixə söykənən Qarabağ həqiqətlərinin sabahı inamının təntənəsidir. "Xaribülbül" festivalı dünyanın müxtəlif ölkələrindən gəlmiş incəsənət ustalarının Qarabağ həqiqətlərinə inamının təntənəsidir. Bu inam dünən olub, bu gün var, sabah da olacaq...

Vaqif TANRIVERDİYEV,
Gəncə.